

Társaság a Szabadságjogokért szöveges beszámoló a 2016. évről

2016-ban minden korábbinál több esetben védtük a szabadságot. Két év alatt harmadával emelkedett a jogsegélyszolgálatunkat megkeresők száma. 2014-hez képest negyven százalékkal nőtt azoknak az ügyeknek a száma, amiben képviselést nyújtunk. 2016-ban tizenegy ügyvédünk összesen százharmincnyolc eljárásban nyújtott képviselést az ügyfeleinknek. Ügyfeleink között vannak a szegénységük miatt hátrányt szenvedő családok, fogyatékos emberek, újságírók, tüntetők, szülők, akik nem lehettek a kórházban a gyerekükkel, romák, akiket emiatt ért hátrány. Majdnem minden munkanapon ott voltunk egy tárgyaláson, kihallgatáson vagy meghallgatáson.

A TASZ valamennyi programja 2016-ban számos tevékenységet végzett: az állampolgárok joggyakorlását elősegítő jogi útmutatók készítésétől és terjesztésétől, emberi jogi képzésektől kezdve, a jogi képviselést nyújtásán át, egészen a szabadságjogokat és egyenlőséget tiszteletben tartó jogszabályok elfogadása és ennek megfelelő jogalkalmazás érdekében végzett munkáig. A programok minden tevékenységükről honlaphírek és blogposztok formájában számolnak be a tasz.hu és ataszjelenti.blog.hu oldalakon. Ezek részletes leírását a rendelkezésre álló terjedelem nem teszi lehetővé, ezért minden program esetében kiemelünk egy példát, amit fontosnak ítéltünk meg az adott program éves munkája szempontjából.

A döntéshozók szívesen elviek betartását magunkra nézve is kötelezőnek gondoljuk: minden évben közérthető módon is beszámolunk a pénzügyi forrásaink felhasználásáról, valamint nyilvántartást vezetünk az politikai pártokkal, illetve kormányzati döntéshozókkal folytatott egyeztetésekről.

2016-ban részben megújította a szervezet a stratégiáját, a következő három célt tűztük ki magunk elé a 2016-19-es periódusra:

1. Az állampolgárok jogtudatosságának erősítése. A TASZ missziójából is fakadó központi fontosságú tevékenységünk, amelyet a programok tapasztalatai alapján is a középpontba kell állítani. A szervezet céljai közé tartozik, hogy az aktív, közéletben résztvevő polgárság eszméjét széles körben terjessze, az egyes vagy szervezeti szinten fellépő állampolgárok részvételi jogainak gyakorlásához szakmai és gyakorlati segítséget nyújtson.
2. A jövő generációjának, vagyis a gyermekek jogainak kiemelt védelme. Ennek oka, hogy egyrészt a gyermekek kiszolgáltatottak a jogsértéseknek, másrészt ebben az életkorban elsajátítható egy olyan toleráns, emberi jogok iránt tisztelettel lévő látásmód.
3. A bírósági út hatékonysága miatt a stratégiai pereskedés központi eleme a munkánknak. Célunk hogy minél szélesebb körben épüljön be a bírósági gyakorlatba az alapjogi szemlélet. A pereskedés mellett ezt tudományos publikációk révén, illetve a nemzetközi bírászkodásban amicus briefek írásával kívánjuk elérni.

Jogsegély szolgálat

A Jogsegély szolgálat emailen és heti 5 órában telefonon elérhető az állampolgárok számára, 2016-ban megközelítőleg 2300 megkeresést kezeltünk. A jogsegély szolgálaton keresztül ügyvédek és programjainak munkatársai adnak jogi tanácsokat a hozzánk fordulóknak a TASZ témáiban. A jogsegély szolgálat ezen felül a programok stratégiájába illő ügyekben jogi képviseletet nyújt. 2016-ban összesen 138 egyedi eljárásban jártak el ügyvédek, aminek döntő többségében állampolgárokat képviseltünk, míg kisebb részben a TASZ nevében indítottunk eljárást a szabadságjogok és egyenlő méltóság védelmében.

2015-ben hoztuk létre az ügyvédhálót, ami aktív állampolgároknak és újságíróknak nyújt képviseletet jogi ügyekben. A program keretében 6, Budapesten kívül dolgozó ügyvédet választottunk ki, akik számára képzést biztosítottunk. 2016-ban 20 egyedi ügyben nyújtottunk képviseletet, amiből már 5 sikeresen lezárult. Az ügyvédek szólásszabadság, gyülekezési jogi, adatvédelmi, információszabadság és részvételi jogi kérdésekben nyújtanak segítséget. Az ügyvédháló polgárokkal való megismertetése érdekében beszélgetéseket szerveztünk Pécsen és Miskolcon.

Adatvédelmi és Információszabadság Program

2016-ban a legfontosabb ügyünk az ún. Századvég-ügy lezárása volt. Még 2011-ben a magyar kormány szakpolitikai tanulmányokat rendelt közel négy milliárd forintért a Századvég csoporttól. Ügyfelünket, Joó Hajnalkát (korábban az Origó majd a VS.hu újságírója) sokunkkal együtt érdekelte, hogy mi lehet ezekben a drága tanulmányokban, ha már ennyi közpénzt költöttünk rá. A tanulmányok kiadásáért, noha közérdekű adatok, három éven át pereskedtünk, de végül elértük, hogy a bíróság kötelezze Miniszterelnökséget a kért adatok közzétételére. Az eljárás azért húzódott ilyen sokáig, mert a kormány mindent megtett a rejtgetett adatok eltitkolásáért: a tanulmányokat kifizető Nemzeti Fejlesztési Minisztérium azt állította, hogy nem kezeli az adatokat, a Miniszterelnökség pedig arra hivatkozott, hogy a tanulmányok szerzői jogi védelem alá esnek, illetve ún. döntés-előkészítő iratok és megalkotásra váró jogszabályok megalapozását segítik elő. Időközben az információszabadság törvényt is módosította a Parlament, ami a jövőben továbbnehezíti majd az adatokhoz való hozzáférést. A bíróságok végül a Miniszterelnökséget a kérelem teljesítésére kötelezték. A tanulmányok átadására végül 2016. februárban került sor, 7 darab pendrive-n. A közérdekű adatnak minősülő tanulmányokat közzétettük a honlapunkon és cikkíró versenyt hirdettünk, hogy a polgárok minél inkább megismerhessék a tartalmukat. Ez az ügy jól mutatja, hogy szükség van azoknak a jogvédőknek a munkájára, akik a közös érdekeinket, illetve az oknyomozó újságírókat képviselik.

Az adatvédelmi program keretében többek között a megfigyeléssel szemben jogi garanciák felállításán fáradozunk. 2016 elején monda ki a strasbourgi emberi jogi bíróság, hogy sérti az emberi jogokat az, hogy Magyarországon nem a független bíróság, hanem a kormány tagja engedélyezi a titkos információszerezést. Egy 2016-ban megindított újabb eljárásban azt fogjuk

bebizonyítani, hogy a titkos megfigyeléssel szembeni jogorvoslat hiánya is egyezményesértő, ilyen körülmények között a titkosszolgálatok tényleg felhasználhatók politikai célokra, lehetnek a megfélemlítés eszközei.

Betegjogi Program

„Magyarországon többen halnak meg kórházi fertőzésekben, mint autóbalesetben” – ezzel a mondattal került a figyelem középpontjába a kórházi fertőzések ügye. Csakhamar kiderült, hogy jóformán minden család érintett: TASZ-hoz a családi drámák történetei özönlöttek, kollégáink heteken keresztül válaszolták meg a jogsegélyes megkereséseket. A főszereplők sokszor rutinműtétekre mentek a kórházba, hogy pár nap múlva élet-halál harcot vívjanak az ellátás során összeszedett, agresszív és alig kezelhető fertőzéssel. Sok értelmetlenül korán véget ért élet kötődik a kórházi fertőzésekhez és a biztonságos betegellátáshoz való jogot érinti a fertőzések elterjedtsége, így egyértelmű volt, hogy meg kell fellépni a jelenséggel szemben. A kórházi fertőzésekkel szemben azért nagyon nehéz fellépni, mert egyszerre eredménye az óriási pénz- és szakemberhiánynak, a lerobbant intézményeknek, a szakszerűtlen ellátásnak. Az ÁNTSZ dolga lenne, hogy kikényszerítse a jog- és szakszerű működést. Mi ezért feladatunknak tűztük ki, hogy először közérdekű adatigénylésekkel tárjuk fel az ÁNTSZ tevékenységét a kórházi fertőzések megelőzésére, valamint rámutassunk arra, hogy miként lehetne hatékonyabban fellépni. Ezt követően egy olyan kampányt terveztünk, amivel az ÁNTSZ-nek címzett panaszokkal szeretnénk fellépni azért, hogy a hatóság tegye meg a szükséges lépéseket a fertőzések visszaszorítására. A kampány 2017 elején indult el.

Drogpolitikai Program

A program legfontosabb tevékenysége a gyógyászati kannabiszról szóló konferencia megszervezése volt, valamint a gyógyászati kannabisz igényléséhez szükséges jogi és szakmai tudnivalókat összesítő útmutató elkészítése volt. A konferencia fő témái a kannabisz gyógyászati alkalmazásának kedvező egészségügyi hatásai bizonyos tünetek és betegségek esetén, a betegek jogai, az ismert szabályozási modellek és a gyógyászati kannabisz orvos általi felírhatóságának magyarországi engedélyezése voltak. A konferencián számos neves hazai és külföldi szakértő vett részt: Dr. Ilya Reznik, főorvos, a Medical Institute for Forensic & Diagnostic Neuropsychiatry vezető tanácsadója; Dr. Kelemen Anna PhD neurológus, gyermekneurológus, epileptológus, pszichiáter főorvos, Országos Klinikai Idegtudományi Intézet; Dr. Pavel Pachta, drogszabályozási szakértő, az International Narcotics Control Board (INCB) korábbi főtitkárhelyettese; MUDr. Tomáš Zábanský Ph.D., a cseh Egészségügyi Minisztérium tanácsadója gyógyászati kannabisz témában, az International Cannabis and Cannabinoids Institute vezető kutatója; Pálffyné dr. Poór Rita Erzsébet, főosztályvezető, Módszertani és Egyedi Igénylések Főosztály, Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet.

Az útmutatóval azoknak a krónikus vagy maradandó károsodást okozó betegségben szenvedőknek szeretnénk segítséget nyújtani, akiknél a kannabisz alkalmazásától kedvező

egészségügyi hatások várhatóak. Kiadványunkban megválaszoljuk, hogy egészségügyileg indokolt esetben milyen úton lehet a hatályos magyar törvényeknek eleget téve, egészségügyi célból kannabiszt, vagy a hatóanyagait tartalmazó készítményt igényelni.

Fogyatékosügyi Program

Magyarországon 23 000 fogyatékossgal élő ember lakik nagy létszámú intézetekben elszigetelten, sokszor akaratuk ellenére. Pedig ezeknek az embereknek joga van a kisebb közösségekben való lakhatásra, ennek elősegítése nemzetközi egyezményben vállalt kötelességünk. A kormány az elmúlt években elkötelezettséget mutatott az intézmények megszüntetése mellett: a stratégia kidolgozásában együttműködő volt, bezárt hat intézményt. Majd ősszel kiírásra került egy 35 milliárdos EU-s pályázat a további intézménytelenítésre, mellyel 8 - 10 000 ember életét lehetne élhetőbbé tenni. De a pályázat súlyos szakmai hibákat tartalmazott: nem tette volna kötelezővé az intézetek bezárását, s 25 fős épületek létrehozására is lehetőséget adott volna. A szakma szava az eredeti kiírás szerint nem számított volna az elbírálásban. Közben egy másik pályázat is megjelent, melyből kiderült: a meglévő intézeteket nem hogy nem zárják be, hanem 3,8 milliárd forintért még fel is újítják! A látszatsmegoldásokon és a támogatott lakhatás félreértelmezett koncepcióján túl ez a kiírás a kitagolás korábbi politikájával való nyílt szembefordulás. A TASZ más szervezetekhez hasonlóan a pályázatok átírására szólította fel a kormányt, illetve fotókampányt szerveztünk, amiben érintettek, szakemberek mondják el, hogy miért tartják fontosnak az intézmények bezárását. Végül a pályázati kiírásban a legsúlyosabb szakmai hibák többségét kijavították.

Gyülekezési jogi Program

A Városliget beépítésével kapcsolatos, a szakmai és társadalmi előkészítést nélkülöző kormányzati tervek ellen 2016 tavaszán tiltakozó mozgalom szerveződött a parkban. A magukat Ligetvédőknek nevező város- és környezetvédő aktivisták hónapokig sikerrel blokkolták a fakivágások megkezdését, és példát mutattak a polgári engedetlenség demokratikus gyakorlásából. A kormányzat a nyár folyamán kétes háttérű magán biztonsági cégeket fogadott fel a tiltakozás és az erőszakmentes ellenállás letörésére, a munkálatok biztosítására. A rendőrség hathatós közreműködésével több alkalommal is súlyos sérelmek érték a ligetvédők békés tiltakozáshoz való jogait: folyamatos tüntetésüket több alkalommal is jogellenesen és megfélemlítő módon oszlatta fel a rendőrség, aránytalan kényszert alkalmaztak a tiltakozókkal szemben, számos szabálysértési és büntetőeljárást indítottak ellenük, ugyanakkor nem vizsgálták ki a biztonsági őrök által a ligetvédők sérelmére elkövetett jogsértéseket. Összességében a rendőrség úgy viszonyul az ügghöz, hogy fittyet hányva a szabadságjogok megvédésének alkotmányos kötelezettségére, mindössze elhárítja az akadályokat egy gazdasági társaság (a Városliget Ingatlanfejlesztő Zrt.) és az általa alkalmazott biztonsági cégek vagyoni-gazdasági érdekeinek érvényesítése útjából.

A TASZ a kezdetektől ingyenes jogi segítséget nyújt a Ligetvédőknek. Négy embernek adunk ügyvédi képviseletet, a tömeges engedetlenségi szabálysértési ügyekben érintetteknek pedig, mintegy hatvan embernek, beadványmintákat adunk. Az egyik jogellenes oszlatás kapcsán bepereltük a rendőrséget a tüntetések jogszerűtlen felosztatása miatt is. A felosztatási per tisztán a tiltakozáshoz való alapjog gyakorlásának védelmét szolgálja. Álláspontunk szerint nem volt indokolatlan a rendőrség fellépése, hiszen a ligetvédő tüntetők, illetve a kivitelező és a biztonsági cég emberei ugyanarra a területre tartottak igényt, és a konfliktus a jogsértés veszélyével fenyegetett. Ugyanakkor azt is állítjuk, hogy a rendőrség nem a rá vonatkozó alapjogvédelmi kötelezettségeknek megfelelően járt el: ahhoz képest, hogy a tiltakozás erőszakmentes volt, és annak ellenére, hogy a gyülekezési jog gyakorlásával szemben gazdasági, üzleti, munkavégzési érdekek álltak szemben, a rendőrség különösebb mérlegelés nélkül azonnal a tiltakozók jogainak a korlátozásához nyúlt, és rögtön a lehető legsúlyosabb eszközt, a felosztatást alkalmazta. Ezt nevezik az alapjog-korlátozás aránytalanságának, és ennek megállapítását várjuk a bíróságtól is.

Lelkiismereti szabadság program

A kormányzat 2010 óta egyre jelentősebb mértékben korlátozza a lelkiismereti szabadságot. Ennek a folyamatnak a része az egyház-politika: a 2011-es egyháztörvénnyel, amely az Országgyűlést hatalmazta fel arra, hogy egyházként ismerjen el vallási közösségeket, és több száz egyházat fosztott meg a jogállásától, az állam néhány baráti egyház számára monopolizálta a magyar polgárok hitéletét. Bár a törvényt az általunk képviselt vallási közösségek keresetei nyomán mind az Alkotmánybíróság, mind az Emberi Jogok Európai Bírósága jogsértőnek ítélte, a kormányzat a mai napig nem részesítette megfelelő erkölcsi, jogi és anyagi jóvátételben a jogfosztott vallási közösségeket. A jogsértő törvény ma is hatályban van, és a kormányzat látványosan nem hajlandó az európai alkotmányos és emberi jogi sztenderdeknek megfelelően módosítani.

A TASZ 9 egyházat képviselt az egyháztörvény miatt indított eljárásban az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt 2012 óta, amely az egyezmény sérelme miatt kártérítésre kötelezte Magyarországot 2016 júniusában. 2016 márciusában kampány indítottunk annak érdekében, hogy a Parlament fogadjon el egy az Alkotmánybíróság és az EJEB döntésének megfelelő egyház törvényt. A negyedik pont c. kampányunk a március 15-i forradalom 12 pontjából a lelkiismereti szabadságról szóló negyedik pontról kapta a nevét. Számos ismert ember mondta el a személyes véleményét arról, hogy nek mit jelent a vallás, s az állampolgárokat levélküldésre ösztönöztük annak érdekében, hogy a Kormány terjesszen elő egy a fenti ítéletekkel összhangban lévő egyház törvényjavaslatot.

Önrendelkezési Program

2016-ban a Kormány a jövő évi költségvetést megalapozó salátatörvénybe csempészte bele azt az egymondatos módosító javaslatot, amely lehetővé tette volna a bejegyzett élettársi

kapcsolat tartalmának gyökeres megváltoztatását. Sikeres civil fellépésben vettünk részt az azonosnemű párok jogaiknak csorbítása ellen az Amnesty International Magyarországgal, a Háttér Társaság a Melegekérttel és Helsinki Bizottsággal közösen. Egy nap alatt kétezeren csatlakoztak az általunk is szervezett tiltakozáshoz, mire a módosítás támogatói visszavonták a javaslatukat.

Roma Program

A kormány szegényellenes politikájának és tétlenségének köszönhetően a szegénységben élők helyzete országszerte romlik, a szegregáció fokozódik. Miskolcon a helyzet kirívóan rossz: Az elmúlt 4 évben közel 500 ember tűnt el a miskolci Avasról és a Számozott utcákból. Miskolc az utóbbi években nyíltan cigányellenes politikát folytat. Állandóvá váltak a diszkriminatív intézkedések és az ellenséges, megbélyegző kommunikáció a romákkal szemben. A miskolci városvezetés a mélyszegénységből fakadó szociális problémákat nem szociálpolitikai intézkedésekkel kezeli, hanem olyan módszerekkel, amik bevallottan az alacsony státuszú, főként roma lakosság belvárosból való kiszorítását célozzák. Ide sorolhatóak például a szegénytelepeken folytatott razziák, illetve az ún. „nyomortelep-felszámolás” mindenféle alternatív lakhatás biztosítása nélkül. Ezek az intézkedések és a hozzájuk társuló kommunikáció alkalmasak a roma kisebbséggel szembeni előítéletek, indulatok fokozására és sértik az egyenlő bánásmód követelményét. Az önkormányzat cigányellenes lépéseit már több bíróság, az ombudsman és nemzetközi szervezetek is elítélték.

A TASZ és a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda (NEKI) emiatt pert indított az önkormányzat, a polgármesteri hivatal és az önkormányzati rendészeti szerv ellen. Az ombudsman már 2015-ben felszólította a miskolci önkormányzatot arra, hogy azonnal fejezze be a jogsértő razziákat. A razziák azonban folytatódnak, így nincs más eszközünk, mint a pereskedés, az önkormányzat jogkövető magatartásának kikényszerítésére. A diszkriminációra, a sorozatos jogsértésekre már az összes létező jogi fórum felhívta a figyelmet, és elmarasztalta Miskolc Önkormányzatát, de a városvezetés nem tanúsít jogkövető magatartást.

Szólásszabadság program

2016-ban a szólásszabadság védelmében kiemelkedően sok ügyben nyújtottunk képviseletet: 48 ügyben védtünk meg újságírókat, közügyeket iránt érdeklődő állampolgárokat. 2016-ban 48 ügyben védtünk meg újságírókat, közügyeket iránt érdeklődő állampolgárokat, idén 16 újságírót képviseltünk annak érdekében, hogy tudósíthassanak.

Az ügyek közül most a Népszabadság munkatársainak nyújtott jogi segítséget emeljük ki. Október 8-án motoros futár vitte a levelet a Népszabadság munkavállalóihoz, arról, hogy felfüggesztették a munka- viszonyukat: nem rúgták ki őket, de nem is dolgozhatnak. Nem léphetnek be a szerkesztőségbe, nem férhetnek hozzá az emailjeikhez és a félkész cikkeikhez sem. A lapot nem adták ki többé, a nol.hu pedig a teljes archívummal együtt elérhetetlenné vált. Ezek után méltatlan játszma kezdődött a tulajdonos Mediaworks részéről. A munkavállalóknak nem

mondták el, hogy mi lesz a sorsuk hosszú távon, meddig lesznek felfüggesztve, és mi a tulajdonos terve a megszűn- tetett Népszabadsággal.

Segítséget nyújtottunk a munkavállalóknak: elkísértük a képviselőiket a munkáltatóval folytatott tárgyalásra és folyamatos tanácsadással segítettünk, hogy ne lehessen még rosszabb helyzetbe hozni őket. Két pert is indítottunk, amelyek közül az egyiket még októberben megnyertük. Azt kértük a bíróságtól, hogy mondja ki, a Mediaworks jogsértést követett el, amikor elmulasztotta az üzemi tanács véleményét kikérni a munkavállalók nagyobb csoportját érintő munkáltatói intézkedést megelőzően. Ezen felül a bíróság kimondta, hogy a Mediaworksnek be kell tartania a tisztesség, jóhiszeműség és együttműködés Munka Törvénykönyvében is rögzített követelményeit.

Tanszabadság program

Habár az iskolarendszer működtetése elsősorban az állam feladata, lehetőség van arra, hogy egyes iskolákat az egyház átvegyen, átvállalva azok fenntartását. Ebben az esetben kérdésként merül fel, hogy ki dönthet az átadásról, milyen speciális szabályokkal kell számolniuk az iskolában maradóknak, valamint, hogy milyen lehetőségeik vannak azoknak, akik ragaszkodnak a vallásilag és világnézetileg semleges oktatáshoz. A szülők joggyakorlását jogi útmutatókkal segítjük, hogy hatékonyan tudjanak lépni az iskolák egyházi fenntartásba adásával kapcsolatban.

Kampányok

A munkánk elengedhetetlen részének tartjuk az álláspontunk, az ügyeink kommunikálást: ez az állampolgárok elérésének eszköze, ami nélkülözhetetlen a jogtudatosításhoz és a szemléletformáláshoz. A TASZ ezért a honlapján, blogján és Facebook oldalán rendszeresen hírt az egyes ügyeinkről, közzé tesszük a véleményünket és törekszünk az állampolgárok széles körű bevonására. 2015. óta a TASZ kampányokat végez azért, hogy formálja a társadalmi szemléletet a szabadságjogi témákban, illetve azért, hogy a döntéshozóknál érvényesítse a szabadságjogokból és egyenlő méltóság védelméből fakadó kötelezettségeket.

2016-ban a legsikeresebb kampányuk a Hiányzó emlékek címet viselte, ami 2017-ben A legjobb kommunikációs kampány kategóriában megnyerte a Civil Díjat. Magyarországon évről-évre egyre több gyermek nevelkedik állami gondoskodásban, a családjától távol. Bár a törvény kifejezetten tiltja, a családok szétszakításának elsődleges oka – közvetlenül vagy közvetve – még mindig a családok nagyfokú szegénysége. A társadalom perifériáján élők körében messze felülreprezentáltak a roma családok, így a mélyszegénység miatt szétszakított családok körében a romák aránya kirívó. Továbbá, a gyermekvédelemben dolgozók munkáját esetenként a romákkal szembeni előítéleteik is befolyásolják, ami szintén hozzájárul ahhoz, hogy a cigány származású gyermekeket aránytalanul sok esetben veszik el a hatóságok jogellenesen a szüleiktől. Az anyagi okokból fennálló veszélyeztetés (mint gyermekéhezés, lakhatási problémák) esetén az állam feladata nem a családok szétszakítása, hanem számukra olyan lehetőségek biztosítása

lenne, amely a mélyszegénységből való kitörést, a gyermekekéhezés megszüntetését, a lakhatási gondok rendeződését tenné lehetővé. Ezért képviselünk ilyen családokat, nagy sikerrel. Csak 2016-ban hét gyermeket juttattunk haza szüleikhez.

Magyarország legszegényebb vidékein szegény, de szeretetteljes családok tömegeitől veszik el gyermekeiket anyagi nehézségeik miatt. A gyermekek elszakítása óriási trauma az egész családnak, a szülők egyre nehezebben tudják felidézni az idegenben nevelkedő gyermekeikre vonatkozó emlékeiket, és nincsenek ott a gyermekük életének legfontosabb pillanataiban sem. Kampányunk során hianyzoemlekek.tasz.hu honlapon országos gyermekvédelmi szervezetek és szakértők támogatásával egy szakmai javaslatcsomagot is megfogalmaztunk, amit egy petíció formájában a Gyermekjogi Világnapon átadtunk az Emberi Erőforrások Minisztérium képviselőjének. A petícióhoz online és offline módon gyűjtöttünk aláírásokat, több vidéki nagyvárosban (Miskolc, Szeged, Pécs) tartottunk beszélgetéseket és gyűjtöttünk aláírásokat. A petíció átadásakor beszédet mondtak ügyfeleink, akiknek a gyerekei visszaszerzéséért dolgozunk.

Kiemelkedik a kampányok közül a MONDO, illetve a menekült-ellenes népszavazás miatt indított kampányunk.

MONDO

2015-ben hoztunk létre Hitka Viktória és a Csillagház Általános Iskola közreműködésével egy kártyajátékot, a MONDO-t. A MONDO fogyatékos és ép gyerekeknek szóló jogtudatosító kártyákból áll, amelyeknek a főüzenete, hogy a gyerekek képesek megvédeni magukat az esetleges jogsértésekkel szemben. A kártyákhoz készítettünk szülőknek és pedagógusoknak szóló segédanyagot is, illetve szülői értekezleteken mutattuk be ezeket. A kártyák sok esetben nehéz témákat dolgoznak fel, ezért az első tapasztalatok alapján szükségessé vált egy olyan közeg megteremtése, ahol a szülők és pedagógusok segítséget kapnak a témák feldolgozásához. Így született meg az interaktív színházi előadás ötlete. Az előadást A CultR Productions vitta színpadra, Csodálatos Zoli robot címmel. Az első két előadást 2016 decemberében tartottuk és 2017-ben Zoli robot országos turnéra indult. Ezen felül a színházi előadásból és a kártyákból készült mese a BOOKr Kids applikációban, ingyenesen elérhető.

Menekült-ellenes népszavazás

A TASZ történetében a 2016. évi menekültellenes népszavazás előtti gyűlöletkeltő kampány volt az első, amiben határozottan állást foglaltunk a szavazat tartalmát illetően: az érvénytelen szavazat mellett érveltünk. Ilyet ez előtt azért nem tettünk, mert jogvédő szervezetként az a missziónk, hogy jogi segítséget nyújtsunk az alapvető jogok gyakorlásához, amennyiben ez alkotmányos keretek között és az emberi jogokat tiszteletben tartva történik. Az október 2-i népszavazás azonban nem ilyen volt: az emberi méltósággal össze nem egyeztethető, jogellenes népszavazás volt, amely a választópolgárok kezébe nem adott valódi döntési jogot,

gúnyt űzött a népakarat kinyilvánítására szolgáló intézményből, becsapta a választópolgárokat. Ezért vettünk mi magunk is részt a kampányban: az álláspontunkat a honlapunkon, véleménycikk formájában és rendszeres sajtónyilatkozatok útján ismertettük, videóüzenetet készítettünk és a Kossuth téren tartottunk két sajtótájékoztatót más szervezetekkel közösen.

Az érvénytelen szavazatok száma a magyar népszavazások történetében példátlanul magas volt, üzenetértékéhez nem férhet kétség. Az idei népszavazáson a leadott szavazatok 6,17%-át találták érvénytelennek. Minden 16. szavazó érvénytelenítette szavazatát. Van okunk tehát hinni benne: az érvénytelen szavazatokkal a választópolgárok azt üzenték, tisztelik a demokráciát, kiveszik belőle a részüket, de elítélik a népszavazás intézményének kiüresítését és a gyűlöletkeltést.